

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 — „
Negyedévre 2 — „ 50
Egy hóra 1 — „

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többször
hirdetéseknél alku szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj min-
den külön beiktatásért 80 kr.

Magyarország és külföld.

A román nemzetiségi izgatások mindenesetre termettek annyi jót, hogy egy idő óta a magyar állam politikai aspirációi, alkotmányos jogfejlődése és történeti megalakulása a szokottnál bővebb megvitatást nyernek a külföldi sajtóban is. Hogy ebben nagyobbára nincs köszönet, ez könnyen elgondolható. De a tény fennáll s ezzel szemben a hazai publicistikának feladata és kötelessége figyelemmel kísérni a külföldi politikai körök felfogását, megtenni arra helyreigazító megjegyzéseit s felvenni a harcot, ott, ahol az az érvek meggyőző erejével vivható meg.

Legújabbán egy igen elterjedt és nagy tekintélyű francia folyóirat, a »Revue politique« egyik közelebbi száma L. L. Mille tollából egy kis excusiót a magyarországi nemzetiségi viszonyokról s azokat olyképen tárgyalja, hogy cikke nem maradhat czáfolat nélkül annál inkább, mert Mille az ő tévedéseit bizonyos objectív megítélés színébe tudja öltöztetni s ennél félrevezetőbb a hatás, melyet erre a magasabb tudományos képzettségű, főleg hivatásszerű politikusokból és parlamenti férfiakból álló közönségre gyakorol, mely az említett első rangú francia revue körül se regik.

A feladat ez esetben annál könnyebb, mert hisz Mille még alkotmányunk alapfogalmaival sincs tisztában. Mindenki előtt nyilvánvalóvá válik ez, mihelyt cikke — La question de, actionalitet en Hongrien legelső sorát végig olvassa, melyben osztrák-magyar birodalomról beszél mindenféle zürzavaros dolgokat, s csak néhány sorral alább megint azt mondja, hogy nekünk magyaroknak sikerült 1867-ben a monarchia ketté osztását kinyernünk.

A ki ily vastag tévedésekkel dolgozik, melyekben Magyarország souverain államiságának az a hagyományos nem ismerése nyilatkozik, melyet a külföld felfogásában mindig újra és újra kell konstatálnunk, az ne vegye rossz néven, ha zgyelmeztetik alkotmányunk lételes törvényeire, koronázási hitleveleinkre, s az 1790—91-iki X. törvényzikkre, mely Magyarország független államiságát és semmi más idegen uralomnak alá nem vetett-égét kétségen kívül helyezik.

Az már aztán csak természetes, hogy o'y kiinduló pontokból vezetve le fejtegetéseit, Mille-nek minden egyéb következtetése is vicziózus és levegőre épített okoskodás. Horvátország különállását se érti, autonómiáját szembe-

állítja Magyarország többi nemzetiségeivel, de hogy az a magyar koronának alárendelt külön-királyságot képezett mindig, arról fogalma sincs.

Az önkényuralom törvénytelen — Magyarország alkotmányának lábballitprására s foederalis beolvasztására irányuló kísérleteit a nemzetiségekkel szemben a méltányosság politikájával dicsőíti, s ezzel szemben a jogfolytonosságért folytatott összes küzdelmeinknek törvényei és jogszerű indokait távolról sem látszik ösmerni.

Hogyan volna magyarázható másképp, hogy Mille Magyarország demokratikus kiépítésének s a jogegyenlőség szellemében való ujáteremtésének legsajátabb alkotását a 48-ki választási törvényt is egyoldalulag csak a románság sérelmei szempontjából bírálja s annak a régi jogosultság alapján választásra jogosítottak érdekében hozott intézkedéseket a feudalizmus kiszegzett fegyvereinek tartja?

Nem tagadjuk — hogy ez intézkedés, mint Mille eltanulta a román agitátoroktól, kizárólag az erdélyi magyarságnak válik javára, de az a szabadság-szellem, mely a 48-iki törvényalkotásokat áthatja, ép ebben találta legkorrektebb kifejezését, hogy szerzett jogok konfiskálásával az álliberálisumus útjára tévedni nem tartotta hivatásának, és ha ez, a mint igaz is — némi aránytalanságokat eredményez a választói jog terén — itt-ott a nemzetiségekkel szemben, ennek orvoslása egész más lapra tartozik, de semmiesetre sem lehet oly kiváncsolom, mely akár az oláhok, akár a másik nemzetiség speciális érdekében várna megoldást, mert Magyarország lakói egységes politikai nemzetet képeznek attól a pillanattól fogva, melyben a nemzet rendi előjogaival szakított, s így a nemzetiségek minden külön érdekepolitikája egy circulus vitiosus, mely minduntalan a maga hamis promisióira tér vissza.

Ha azonban Mille ekkép tájékoztatlanságot árul el politikai viszonyaink megítélésében, de másfelől nem kevésbé igazságtalan ott is, ahol a magyarnyelv, mint az állam hivatalos nyelve, jogosultságát veszi bonczkése alá. Beösméri, hogy ugyanazt, sőt még többet tett Franciaország a francia nyelv terjesztésére, s az eltérő idiomák kiirtására, és mégis, a mit feltétlenül helyesléssel fogad saját hazájában, a mire nézve mentseget talál még a belgiumi francziával szemben a belgiumi flamandnyelv propagandájában, — azt a jogot egyedül tőlünk vitatja el.

Miért? Egyszerűen azért, mert a

francia világnyelv, a flamand nyelv pedig a német és angol nyelv tanulását könnyíti meg, holott a magyar nyelv elszigetelve áll és nem kínálhat elsajátítójának oly praktikus előnyöket, amint amazok.

Ha ez az argumentum érne valamit, bizonyára nem az következnek belőle, hogy az állam-nyelv egységét megbontsuk, akár a román, akár a többi nyelvek érdekében, — hanem hogy mint egyedül lehető világ nyelvet: a németet állítsuk helyébe az állam egyetlen lehető nemzeti kulturája helyett, idegen kultúra jármát vonjuk nyakunkra. Ha ismerné Mille a magyarság évezredes történetét és fennállásáért folytatott küzdelmeit itt ezen a földön, akkor nem hivatkozna Ausztria példájára, melynek parlamentjében e németen kívül bármely képviselő anyanyelvén is beszélhet, mert eltekintve Ausztriában a németiség abszolút minoritásától, mindenki tudja, hogy Ausztria foederalis állam, — míg Magyarország pedig sohasem volt; osztrák nemzet nincs magyar nemzet pedig van és lesz is.

Milyen kínos vergődése a következetlenségeknek, midőn Mille egyfelől a magyar államot a felekezeti iskolák elnyomásával vádolja, másfelől azonban elismeréssel emlékezik meg a 300 forintnál kevesebbel javadalmazott felekezeti tanítók részére nyújtott állami segélyről, természetes — timeo Danaos et dona ferentes — ezt is oly célzatosan tulajdonítja, hogy a felekezeti oktatókat a kormánytól hozzák függésbe.

Valósággal kelletlen az, a mit a nagyszabeni román nemzeti pártgyűlés szervezéséről mond 1881-ben, mely szerint az erdélyi és magyarországi választókerületek román választói által küldött delegáltakból alakult meg, midőn a passzivitást kimondotta. Az 1848-diki és az ezt módosító 1874. évi választói törvény az országgyűlési követeknek népképviselő alapján való választásáról szól s az 1874. évi XXXIII. t. cz. 56 §-a szerint ez általános választások elrendelése a magyar kormány joga a törvényben előirt módozatok mellett. Ezen alkotmány szerű actuson kívül nincs más legalis és alkotmányos functiója; téved tehát Mille, midőn a román párt feltolakodott vezéreit törvényes mandátummal felruháztottnak hiszi s már ez egy főtévedés is jellemzi teljes incompetenciáját, — midőn a kérdéshez szól.

De ne folytassuk a botlások egyes sorozatának felsorolását, mely a románság legújabb lándzsa törőjének minden

sorából kiviláglik. A »monarchia«, az »uralkodó«, a »Habsburgház« iránti azon odaadó hűség magasztalása, melylyel Mille az erdélyi románság magatartását jellemzi, a korona és a nemzet közötti viszony egész közjogi rendszerének úgy a mint az alkotmánynak sarkalatos tanai értelmében kifejtett meghamisítása vagy neveléses elferdítése. Mille nem tudja, hogy a fejedelmi méltóság nálunk nem személyes természetű, hanem a magyar szent korona szimbólumához van kötve, s hogy nemcsak a dynastiának, hanem a magyar korona felség-jogainak is hódolattal tartozik a románság s e kettőnek fogalma egymással szembe nem állítható, egyiknek tisztelete a másiknak nagyobb tisztelete által nem kisebbíthető meg. De mindenestre tanulságosak ránk nézve azok a fejtegetések, melyeket a román propagandának a román királysággal való érdek kölcsönösségéről elénk tárt, s az a pessimismus, melylyel a foederalis ellenalakulás esélyeit s Erdély elszakításának következményeit maga is megítélni kénytelen.

Várnai Sándor.

A kuriai biráskodás a főrendiházban.

A főrendiház közjogi és törvénykezési bizottsága ma d. e. 11 órától d. u. 3 óráig tárgyalta a kuriai biráskodásról szóló törvényjavaslatot, melyet végre is úgy általánosságban, mint részletesen elfogadott. — A 11 órákor kezdődő ülésen Vay Béla báró elnökölt. A kormány részéről jelen volt Bánffy Dezső báró miniszterelnök, Erdély igazságügy-miniszter és belügyminiszter helyettesítője Lathóczy Imre államtitkár. A törvényjavaslatot Csáka József előadó ismertette és ajánlotta elfogadásra. Kinek előadása után csaknem másfél óráig tartó általános vita fejlődött ki, melyben a bizottsági ülés összes

tagjai részt vettek. Czorda Bódog, Daruváry Alajos, Zichy Nándor gróf, Prónay Dezső báró, Szabó Miklós kuriai elnök, Majthényi László báró, Tóth Vilmos, Lechner Ágoston, Steiner Fülöp püspök, Zichy Antal, Szapáry István gróf és Szász Károly reform. püspök egymás után mondtak el véleményüket a javaslatról, melyet általánosságban mindnyájan elfogadtak. A részletes vitánál a képviselőházi ellenzék által is kifogásolt szakaszok intézkedései miatt először Prónay Dezső báró fejezte ki aggodalmát, utána pedig Zichy Nándor gróf törlési indítványt nyújtott be, melyet különösen Steiner székesfehérvári püspök és Szapáry István gróf támogatott. Többek hozzászólása után a törlési indítványt elvetették, mire Zichy Nándor gróf a fekérvári püspökkel együtt elhagyta az értekezletet. A löbbi szakaszt ezután mind elfogadták, némelyiket kisebb vita után. — A plenáris tárgyalás felől még nem történt intézkedés, nem valószínű azonban, hogy a jövő hét vége előtt napirendre tűzessék a főrendiházban ez a fontos törvényjavaslat.

Kassics reaktiválva.

Kassics min. tanácsost Fejérváry honvédelmi miniszter aug. 31-én 5720. eln. sz. alatt két rendeletével felhívta, hogy szept. 1-én állását a miniszteriumban elfoglalja és egyik ügyosztályát átvegye. — Nemesak Kassicsot, hanem mindnyájunkat meglepett ezen intézkedés, mert az előzmények után váratlan volt. Kassicsot nyugállományba küldötte ideiglenesen Fejérváry, mert — beteg, a minék éppen ellenkezője látszott meg Kassicson, a ki erőteljes fizikailag és elméje vaslogikával dolgozott. Testi épségéről szemünk, lelki erejéről röpirataiból telkünk győződött meg Midőn röpirata Fejérváry, Gromon és Sitra tiszteletreméltó háromsága ellen megjelent, a három gentleman kihívta Kassicsot támadásai miatt, azonban egyszerre visszaléptek a kihívástól, mert — újabb megfontolás után — nem ölhettek meg lovagias uton egy — beteg embert.

Milyen szerencsés ember ez a Kassics! Ő nem is gyógyítja magát es nem ő, hanem Fejérváry megy el Gasteinba megújulni és Kassics gyógyul meg tőle. Hi-z föl nem te-

hető, hogy egy nem ép elméjű embert egy ügyosztály élére állítsanak. Mily szellemes elintézés! Kassics behivatik Fejérváry, Gromon es talán Sitra urak jóindulatu fenhatósága alá, hogy teljes legyen a moráf!

Les Grisons.

Irta: Gondy Károly.

Debreczen, szept. 2.

Az alpesi havasoktól körül zárolt Helveczia sokszor volt az osztrákok támadásainak kitéve. Különösen I. Albert szeretett volna egy néhány kantont az örök tartományba védbástyanak bekebelezni; de a telekkönyvi hivatal nem volt még akkor az igazságügyi palotában elhelyezve. Majd később a határos országból lassan átszivárgott különböző nemzetiségek elemei között vallási villongások támadtak, de ezek is már 1815-ben szünni kezdtek, midőn a hatalmak a szegény jó svájciaknak semlegességet biztosítottak. Azóta békében készítik a sajtót, az órákat, nevelik a cukraszakot, de politikai regulatort nem bírtak még ez ideig felmutatni.

Bizony mi reánk magyarokra is elférne egy jó adag semlegesség és higgadság kivált a vallási ügyekben, mert ezek már a komplikáció netovábbját érték el! Nemesak formális háboru foly a sok hitfelekezetek között, de az egyes és főképp jogosult felekezetekbe bekapott a politikai filokszer, és az igaz magyar fajnak jó z a n u l kell elpusztulnia.

Van Svájcban egy kantonja, az ugynevezett »Graubünden« (szürke szövözetkez), melyet majdnem egy arányban három nemzetbeli nép: francia, reto-román és német lakja. A francia »Les Grisons«-nak nevezi őket; hogy miért nevezi őket »szürkékné«, azt eddig hiába kutattam. Lehet, hogy a nemzet hőse, Tell Vilmos összeesküvése a reg szürke-kütelénél, a halványodó hold sugarainál történt; lehet, hogy a szabadság védők szürke kotton (katona) ruhában jártak; lehet, hogy a svábok népviselete szinétől eredt, mely népfaj nálunk is még miodég szürkés szinű viseletében különbözködik. Hogy szürben jártak volna, azt már határozottan tagadom.

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

ELSŐ VIZIT.

»Thalia« most megjelent, »Ripacs« című rovatából.

Van szerencsém, *ripacs* vagyok,
Meglétkor, vándor színész —
Kívül kopott; de am belül
Egetve, sekszipiri ész, —
Kit csupán csak *Léta* ért meg,
Lepipálva *Katya-Bagost* —
De majd erről máskor írok,
Hejh! van itten fontosabb most!
Megindult a — »Thalia«.

Szenzációk arany kora
Tehát nem járt le még végkép,
Nem fejezte be mint hittem,
Röntgen-féle csoda fénykép.
Ime, újra szenzáció!
A legújabb! A legújabb!
A mely mellett sugarastul
Röntgen is a sutba bujhat!
Megindult a — »Thalia«.

Ős Debreczen, jól megérted ezt —
S hegyen, völgyön, rónaságon
A veréb is csiripelje
Minden bokron, minden ágon —
S a porszem is ezt kiáltsa
Mázhallstó, dörgő szájjal:
Melyből mindig csaknem ingyen
Kedv, humor és tréfa szárnyal:
Megindult a — »Thalia«.

Mile Pali Benedekkel
Es a többi fő szakacsok

A sülteket el nem rontják,
Tudom én azt — meglássátok!
En magam is rajta leszek
Es egy egész *bohém gárda*,
Hogy tanítsunk, — nevetessünk
S mindenütt csak kacaj járja:
Megindult a — »Thalia«.

Volt szerencsém, megyek tovább,
Köszönöm a fogadtatást —
Vasárnapok reggelével
Beszélék még egyet és más —
S merre járok, merre kelek
Mindenütt ezt kiabálom:
Fizessetek elő rája!
Hiszen többé úgy se álom:
Megindult a — »Thalia«.

(Nagy-Léta)

Retegi Fridolin.

Az öreg színész-pár.

— A »Debreczen« tárczája. —

Irta: Gabányi Árpád.

Mindketten magasztalják az n-i direktort.

— De olvassuk el a szerződést, — mondá a ferj és megtörülgeti nedves szemüvegét.

— Látja édes, hogy mi még sem vagyunk annyira öregek, hogy megfeledekezzenek rólunk, — mondá az asszony, átnyujtva az iratot.

A ferj olvas:

»Tisztelt nram! Ajánlkozása éppen jókor jött...«

— Látja édes!
— Olvassa kedves.

... jókor jött, mert a szervezkedés már bevezetett, a társulat létszáma teljes. Mindazonáltal pótolhatatlan hiányát éreztem két megbízható egyénnek, mely hiányt — ha önök is úgy akarják — sietek pótolni azáltal, hogy mindkettőjüket szerződöttem. Ismeretek a színházi teendősk körül, nemkülönbön jó hírnevük és buzgóságuk előttem a legnagyobb protekció...

A nő megcsókolta férje homlokát, a ferj ajkához illesztette neje kezét, aztán folytatta:

»Mután azonban határozott elvem és szándékom csakis fiatal erőkből szervezni a működő személyzetet, nem nyujthatok önöknek tért a színpadon, de ha aláírják a mellékelve küldött szerződést, szívesen látom Felhósi urat, mint pénztárnokot, kedves nejét pedig mint fő ruhatárosnét kérem rövid idő... alatt határoz...«

A borzadálytól megmerevülten s halványan tekintetek egymásra.

— Mi ez? kiált a nő.

— Ez nem nekünk szól! kiált a ferj.

Hiába törülgeti az agg művész szemét, — hogy majdnem kidörzsöli azokat, hiába közledek a levéllel az ablakhoz, hogy jobban lásson, hiába tartja dühtől remegő kezét az irattal neje elé, hogy az is meggyőződjék róla azon az átkozott nyomtatott iven tisztán és érthetően van kirva Felhósi Zsigmondnak és nejének neve.

Az agg művész nem tud szóhoz jutni, valami kimondhatatlan düh és keserűség szorítja össze torkát s megbénítja tagjait. — A

A múlt héten valamelyik napon egyik gyakornokom, kivel egy gyönyörű asszony fényképeit küldtem az erdőre, avval áll elő, hogy **ó m i t l á t o t t ? ! ! . . .** olyan valami összeesküvés formát ! ! . . .

— No mit látott? ki vele — sürgetém.

— Három ur! (tres faciunt collegium) találkozott a faszorban. Az egyik sotto voce hangoztatta: **Éljen Dégenfeld!** Mire a másik kettő csak ümmögött; de mily egyezően vert a szívök, mutatja, hogy a következő perczen mind a három ur a híres gráciák módjára ölelkezett, és erős kézszorítással pecsételték végletes elhatározásukat. Valjon mit jelent ez?

— Fiam, ez azt jelenti, hogy Vályi János meghalt; vagyis meghalt a király, éljen a király!

— Hát kérem, ki volt Vályi?

— Ki volt?! hát maga szerencsétlen azt sem tudja talán, ki az a Dégenfeld! . . . hát tudja meg: ha most Vályi János helyébe őt választják meg a tiszántúli ev. ref. egyház ker. főgondnokának, akkor nincsen nagyobb ur nálánál az országban. Három főhivatalt viselni?! . . . még Tisza Kálmán sem volt olyan ur! Szörnyű államellenes valami, midőn az állam még két hivatalt sem ad egyszerre ugyanegy hivatalnokának. Hát oly szükében vagyunk jeleseknek?! Rettentő! — utoljára utjonnan Tiszán kezdjük és Bánffy végzünk. Hát aztán kik voltak az urak, nem ösmeritek?

— Sokszor látom, de névszerint nem ösmerem őket; csak annyit megjegyeztem magamnak, hogy: mind a három s z ü r k e öltözetben volt és nagyon, de nagyon megörvendeztek a véletlen találkozásnak.

E nyomon tovább firkésze köbnyű kitalálni, hogy a Garbund barátsága régi keletű és a „dreimal hoch-ot“ nem először hangoztatták. Szürke öltözetük nem annyira sváb származásúak, mint előhaladott korukra enged következtetni, mert az évekkel meg kell barátkoznunk, a neutrális színnel, kivált ha magunk is deresedünk.

Megöszül a hajunk, gyengül az érverésünk; az agy és szív között is meglazulnak a telefon szálak. A k-vés érzés, m-lyet meg idejében a szerelem khaoszában megmentettünk,

még mindég elegendő motor a politika szelmalom vitorláinak mozgatására. Így rendszeren közép korunkban a politika felé hajlik kongó szívünk és mire megvénülünk, megédesedik a tőkefünk a politika dörögésétől; mire az asszonyok azt mondják: Süsd meg a tudományodat! . . .

Közeledik a választás napja, a szürke klikk talpon van; a presbiterek meg eszükön járnak, meglátjuk, ki szalad előbbre.

Megfoghatlan, hogy a magyar, de még hozzá a törz-ökös magyar még mindég a c z i m e r e s e k után futkos és nem engedni kiveszni a jobbagység magvát. Érti még most is a nyakan a járom helyét; de hogy is ne, midőn a jó bécsiek felváltották a mi nemeseinket és nem a szavánál, de a szarvánál fogják a magyart! . . .

Most is egyre grófi czimmet jutalmazák a gazdagot, hogy ki ne veszen a magyar Reichsrath, és nemességgel a szegény tudósokat, mintha bizony a tudomány magában nem volna a legszebb jutalom. Utoljára még az is érdelem, ha görög profillal és nem fitos orral születünk?! . . .

De a ki már is grófnak és sas orral születik, annak az már megszokott valami, de még nem nagyméltóságú fontos hivatala, magas állást kell annak betölteni, ki magas származású; mert a pelikános pecsét mint a saláta mellé illik még a jó pecsenye is; a kilenczágú pecsétnyomó sokat nyom a latban.

A ki grófnak születik az nolens-volens o k o s is. Persze csak minálunk, hol az o k t a l a n o k nem is annyira a tudományát, mint befolyását, összeköttetését a hatalommal a közvetítési apparátust respektálják benne.

Hát a vallásban, az istenimadásban is keressük bizony, mert van pápa, van kálvinista Róma, . . . ennek keressük most gondos papáját.

»De kérem!» az ev. ref. egyház ritua éppen abban kulminál, hogy minden sallagot nélkülöz fenynyel igyekszik kiegyenlíteni a a belső sötétséget. A jó lélek a nemes szív visszfénye ragyogjon minden cselekedeteinkben, hogy Isten előtt megzeretve legyünk.

Az igazi vallás, mely minden jó lélek-

ben a teremtéstől fogva megfogamzhatott: csak a góg, felfuvalkodottság, puffeszkedés, nagyravágás és hiúság megvetésében rejlett; de főképp: az Isten kegyéből volt bármily szerény ajándékait mindenek felé helyezni.

A ki tehát csak czimert keres az egyházi ügyek élére, grófot állít Istene mellé: az a földi javak imádója, Ne a faragott képet de az egy igaz Istent imádjuk. Lauda Sion Salvatorem!

A szürke »hácsikák«, a szabadelvűség grisette-itől még kitelik, hogy: n y o m t a t o t t utasításokat menesztenek a szélrózsa minden irányában; kivetik a keskeny ösvényen a tört melybe a választóknak bele kell botlaniok.

A »magyar vallás« híveitől elvárjuk, — hogy nem engedik oly könnyen egyházi önkormányzatukat a világi kormány kezébe átcsuszamlani, hogy nem nyitják oly könnyelműen hiük erős várkapui a trójai falónak. A főispán most nem rég egy esperes-helyettes-sel szemben kimutatta határtalan önkényének méreg foga fehérét . . . mit várhatunk a jövőben?! . . .

De eltekintve minden földi gyarlóságaktól, szabad-e a társadalom egyes tagjait mindenre felhasználni? . . . Őket a sok vegyes jóssággal gyomrát rontani? Nem kell-e az egyéni jellem szilárdságát kétségbe vonni, ha annyifele hivatalra kárhoztatjuk? . . . Nem kegyetlenség-e annyi halálal és szeretetre méltósággal agyon bunkózni a jötevőt?! . . .

«Degenfeld ist ja schon ein zu b r e i t e s Feld,

Wo er sich kaum mit grosser mühe erhält.

Ist es dann ein Wunder, wen endlich der

Held,

Bei so grossen Anstrengungen nieder fällt?»

Hát nem kiméletlenség-e a főgondnoksággal terhelni azon férfit, ki a vármegyének omnipotense és magának a városnak omnivorusa?

Több kimélet! több emberiség! Ne áldozzuk fel egyre jelesünket a meddő politikának? Igen, — a p o l i t i k á n a k !

Még élénk emlékezetünkben van Molnár György, a minta gazdálkodó tragikus esete,

művész a szobácska leg-ötétebb zugába vonul, székre roskad, zokog, sir, mint egy gyermek.

— Aláva'ó, szemtelen czudarság! ordít fel Felhősi bácsi és határtalan dühvel lödítja el a szerződést, úgy, hogy az nagyot kerengve a levegőben, a nagy ruhászékra ny háta mögé esik.

Ismét szünet, hosszas, keserves, kínos szünet. A művész a szoba egyik zugában, a művész az ablak mellett kopott karszékben ül és . . . hallgat.

Felhősi bácsi előtt elvonul egész multja küzdelmeivel, dicsőségével és nyomorával, attól a percztől kezdve, mikor megszőkött a szülői háztól, hogy »aktor-ra lehessen.

Eszébe jut, mikor az első intrigáns szerepét játszta Debreczenben s a háziasszonya látván őt a theatruban, másnapfelmondta a szállást, mert — ugymond — »nem akar többé egy földél alatt lenni olyan piszok emberrel!»

Hát mikor Kolozsvárt az öreg báró magához invitálta az egész társulatot s a tizenkét táll étel után valamennyien — a direktortól kezdve a suzóig — meg itták a szájoöblítő meleg vizet is, azt vélve, — hogy konfekt.

Hogy e'porladt már azóta a jó, öreg báró, mikor már az unokája is képviselő . . . Hát mikor a tanuló ifjúságtól aranygyűrűt kapott Sárospatakon!

Melyik zálogházban is veszett el az a gyűrű?! !

Egyszer meg Egressy Gábor játszta náluk Hamletet, urambátyám meg az apja szellemét s mikor teljes harci díszben kikelt a sírjából, csak akkor vette észre, hogy ókulá-

rját az orrán felejtette. No ez nem történt olyan régen . . . az az, hogy bizony van annak is már néhány éve . . . teremő Isten, már ő akkor szemüveget viselt.

És urambátyám belátta, hogy bizony-bizony nagyon megöregedett ő már. Érezte, hogy nagyon megváltozott! — Elgondolta, hogy egész életében csak kétszer volt igazán boldog, mikor először megtapsolták és mikor, mint vőlegény oltárhoz vezette menyasszonyát.

A művész is elmélkedett, az ő lelki szemei előtt is elvonult az egész mult, neki is eszébe jutottak a mikalakai fehérbe öltözött leányok. Csakhogy az ő elmélkedése nem oda lyukadt ki, hova urambátyámé, mert a hírneves tragika úgy találta, hogy a világ változott meg s ma csak az éretlen ifjúság boldogul.

De a miben véleményük tökéletesen összhangzott — anélkül, hogy csak egy szót szölköltek volna is, — az ebből állott: Milyen jó volna annyi nyomorgás, tévelygés, túrés, bánat és faradtság után, valahol biztos helyen, biztos keresettel megpihenni!

Ezalatt beköszöntött az éj s egészen sötét lett.

A kis szobácskában halotti csend uralgott, csak a ki-kítőró sóhajok — két elszomorodott knelből zavarták meg a csendet.

Zsiga bácsi halkán fölkielt a nagy karszékéből s meggyújtotta a gyergyát, azt vélte, a felesége elaludt. Annál jobb, legalább nem fogja látni, m ként alazza meg magát az egykori nagyművész.

Lábujjhegyen a szekrény mellé vonult, lehajolt a földre s — ah, mily megaláztatás! — tapogatni kezdett a szekrény alatt, de se-

hogyesem érte el azt a csunya irást, melyet oly mérgesen eldobott. A mint így fészkelődvé fölveti a szemé, megdöbbenve látja maga előtt élete párját, ki szótlannal nyújtja neki oda a botot.

Nagy nehezen sikerült a szerződést valahogy kikaparászniok. Kjegyengették, kisimították s az asztalra tették, aztán az egyik jobbfelől, a másik balfelől eléje könyököltek s olvasták mindketten bánatos, szomorú arczca', szólanul.

— Husz forinttal nagyobb gázsit ígér — szölk az asszony tompa siri hangon.

— Otthon főzhetnének, szölk a férj halkán . . .

Óra óra után mulik. Zsiga bácsi elkezd mellénye gombjain számolni: »igen«, »nem« »igen« »nem« . . . az jött ki, hogy »igen«!

Egy tekintetet vált élete párjával, aztán kezébe veszi a tollat s oda írja nevét a szerződés alá, de nem csinál semmi manupropriát.

Az asszony is kezébe veszi a tollat s még olvashatatlanabbul, mint szokta, szintén oda írja nevét a férje mellé.

A férj megcsókolja neje kezét, a nő megcsókolja ferje homlokát s lelkesülnek némán, szótlannul.

Sötétség van a szobában, sötétség a szivekben.

Nem alusznak. Mikor a hajnal derengeni kezd s az első világos sugár belövel az ablakon új jövendő napot hirdelve, megszölk Zsiga bácsi:

— Tudja mit édes, megnövesztém szakállamat!

(Vége.)

elmozdították innen Körössy Sándort a kedélyes tanárt és oda löktük az országos gúnykaczaj céltáblájának; mit valóban meg nem érdemelt. Meghazudtoltatták vele elvét, mert bizó csak olyan Sanyi volt, mint Patay pajtasa. — Kola Jánost, közügyeink igaz tanácsosát is addig piszkálgatták, míg végre kénytelen volt mandatumot elfogadni.

Igy veszítjük el laszanként társadalmunk arany bányászait és deportáljuk őket a trimis-re mely a politika tenger hullámain irántü nélkül bolyong, vagy mint tritonok félig emberi jellegüket veszítve, vonszolják a szabadelvűség mentő sarkait. És ez mind azért, hogy a türheterlen nagy adó mellett meg sem lépjen bennünket a h a r m i n e z m i l l ó deficizit.

Graubünderek! Graubünderek! Vessünk egy-z-r számot, ne lutriázzunk többé! Ne célozzunk mint Tell Vilmos az amára, de — ne tévesszük szem előt az ev. ref. egyház és vele, a tiszta magyarság érdekét!... Késő lesz Kúsznach-nál!...

Eljen Uray Imre! Eljen György Endre! Térjünk a mostani gyűléssel rendre!

Kiss Albert beszámolója Bihar-Diószegen.

Debreczen, szept. 2.

Kiss Albert urnak, a székelyhidi választókerület országgyűlési képviselőjének augusztus 30-án Bihar-Diószegen tartott beszámoló beszédéről s ottani szives fogadtatásáról alább közöljük lap társunknak, a »Nagyvárad«-nak f. hó 1-ső számában megjelent tudósítását:

Diószeg, aug. 31.

Kiss Albert, a székelyhidi kerület országgyűlési képviselője vasárnap érkezett Bihar-Diószegre, hogy választói előtt beszámoló beszédét megtartsa.

Már kora reggel látszott a diószegi függetlenségi és 48-as elvű választók között az óriási lelkesedés, melylyel tanujelét adta annak, hogy azon napot, melyen szeretet képviselője körében megjelen. ünneppé szándékozik avatni.

Régel 7 órakor Diószegről egy 28 tagból álló lovas bandérium, ezt követve s körülbelül 65—70 kocsiából álló kocsisor melyen mintegy 300—350 ember foglalt helyet indult a diószeg-székelyhidi országuton fekvő Cseresznyés-hátig a képviselő elé, a ki nemsokára 20 kocsi ülő székelyhidi választókból álló kísérettel megérkezett.

Ott Ujvári Ödön, a székelyhidi választókerület függetlenségi és 48-as pártkör tiszteletbeli elnöke meleg szavakkal fogadta, a választók nevében üdvözölte, a községbe és saját házához vendégül meghívta. Kiss Albert ezen szép s a szónok melegen érző szívéből eredt szavak hatása alatt, a szónoknak s általa a választópolgároknak köszönetet mondott e szép, lélekemelő fogadtatásért.

Erre az egész diszmenet a bandériummal élén a községbe vonult s a képviselő kiének utközben Kassay Lujza kis lány csokrot nyújtott át — Ujvári Ödön vendégszeretetről ismeretes — házához szállott.

A délelőtti 10 órára tüzött beszámoló helyül a község háza előtti nagy tér jelöltetett k, a hová a szónok részére emelvény állítatott fel, mely körül száz meg száz tagból álló tömeg gyűlt egybe Fák, háztetők, kerkerítés, melyek a már jelzett tér körül közel vannak, mind el voltak lépve hallgató közönségtől!

A beszámoló beszédét megelőzőleg Papp Gusztáv ref. lelkész kérte fel szép

szavakkal a képviselő urat beszámolója elmondására, mire utóbbi az emelvényre lépve — s miután neki Kecskés Etelka 13—14 éves kis lány egy szép virágcsokrot átnyújtott — beszámoló beszédét elmondta.

Kiss Albert higgadt, lendületes szónoklattal beszélt az elmúlt országgyűlés működéséről, kiterjeszkedve a legcsekélyebb mozzanatokra is, de tartózkodva minden személyeskedéstől, sőt ellenségei támadásait is általános tetszést keltő nyugodt érveléssel utasította vissza, de velük többé nem foglalkozott.

Delben a 48-as pártkör által rendezett mintegy 300 terítékű társas ebédhez gyűltek egybe, mely ebéd, az addigiakhoz hasonlóan példás rendben folyt le. Töztokban természetesen — nem volt hiány, azok a következő sorrendben folytak le:

P a p Gusztáv ref. lelkész — K i s s Albertért ürítte poharát.

K i s s Albert a választókerület választóiért, P o z s g a y Károly (Székelyhíd) — K o s s u t h Ferenczért ürítte poharát s tösztja végén óriási lelkesedést idézett elő azon indítványa, melyben K o s s u t h Ferencznek üdvözlő távirat küldését, s üdvözlendőnek a h. pályii választókerületben Noszlopy Gyula orsz. képviselő által elmondottakra Munkácsy Mihályhoz intézett s a »Nagyvárad«-aug. 27. számában megjelent levelének kinyomatását s az egész választókerület választói közötti szétosztását indítványozta. Ezen indítvány szünni nem akaró eljenzések között elfogadtatott, miután a kérdéses levél kinyomatását és szétosztását elfogadták, Kossuth Ferenczhez, mint az országos függetlenségi és 48-as pár elnökéhez még az ebéd alatt a következő távirat küldetett:

Kossuth Ferencz országgyűlési képviselő urnak

Budapest.

Kiss Albert képviselőnk beszámoló beszéde alkalmából a székelyhidi választókerületnek Bihar-Diószegre nagy számmal összegyűlt választói üdvözlik Nagyságodat, mint pártunk vezérét s kijelentik, hogy az elveink megvalósításaért folytatott küzdelemben hiven követni és rendithetlenül támogatni fogják.

U j v á r y Ö d ö n,

tiszteletbeli pártelnök.

L o v á s z S á n d o r,

alelnök.

Dr. B a b ó s János,

V á r a d y Soma,

pártjegyzők.

V a d a y Ignác

L o v a s s t i v á n,

köri elnökök.

Poharaikat üríték továbbá: Kiss Miklós (Ér-Adony) a diószegi választókért, Paksy Gusztáv (N.-Várad) Kossuth Ferenczért, Tóth Károly — Lovass Sándor pártalelnökért, Papp Gusztáv — Ujváry Ödönért, Kiss Albert Papp Gusztávért. tsb.

Ezek után hazafias nótázásban sem volt hiány, miután Kiss Albert képviselő délután 3 óra tájban a vendéglőt ott hagyta, a nagyszámú közönség mulatozását folytatta s csak a késő éjeli órákban fejezte be.

Ujdonságok.

A „Thália“ első napja.

Tegnap d. e. 10 órakor kezdett összevordni az a később 15 tagból álló mindenjő-, nemes- és szépért mindig lelkesülő baráti kör, hogy üdvözölje azt a mosolygó kisdadét,

— ki a kereszttségben »Thália« nevet nyert.

Ott állottunk bölcsője mellett s mg kinn a tündérragyogásu nap szórta sugarait. a »Thália« kedélyes szerkesztőségében az ábrándozás rózsakoszoruját fonogattuk gondolataink messze röpködő szárnyán s mindannyian igaz boldogsággal teltünk meg, mert lelkünkre az örök remény festette hüvöecsetével a legszebb képeket, melyek hatáa alatt olyan vidám keresztelő kerekedett, — melyről a ki ott nem volt, fogalma sem lehet senkinek.

Tessenek csak elképzelni azt, hogy 15 hírlapíró ütötte föl sátrát tegnap a »Thália« szerkesztőségében, kik mindegyikére még a fiatalság tüzes sugaru napja süt, s kiket mint R e v i c z k y mondja:

»Vágy még hevit, — kedv még emel...

Voltak azok között politikusok, népszinmű, színmű, vigjáték, bohóza, dramolett, novella és költeményírók, rajzoló s daliás alakjával és remek baritonával ott láttuk az örökmosolygó K o m j á t h y János színigazgatót, S o m o s t, a Csokonai nyomda művezetőjét, szóval mindazokat, kik lelkükön viselik a »Thália« sorsát, mely a mai nappal lépett a nagyvilágba s kéri a nagyrabacsült közönséget, bocsássa meg egy napos voltának, ha nem a legbiztosabban tud még lépkedni s beszélni, érzi, tudja, hogy s z e p t e m b e r 26-ától kezdve minden új nappal hatványozódni fog, mert bírja a tehetségesnél tehetségesebb főmunkatársak ünneppélyes ígérteit, hogy érte mindig szívesen mártják be toluukat s azon igyekeznek, hogy minden napja rózsás tavasz legyen, mely szerteszélyel csak illatot fog ontani.

Hisszük, hogy a vidék nagy érdeklődésével lépést fog tartani városunk közönsége is s eredményezője lesz annak hogy az a mosolygó, »Thália«-nak keresztelt csecsemő napról-napra erősödni fog s kedves hazánkban még eddig — pártlanul olyan szepet fog betölteni, mely Debreczen méltóságát még magasabb polczra emeli.

* Személyi hir. S o m o s s y Jenő pénztári tiszviselő 6 heti szabadságra T á t r a - F ü r e d r e utazott.

* A tisztujtás elhalasztása. A főispán — hir szerint — a következő közgyűlési meghívót bocsátotta ki: Meghívás a folyó 1896. é. szept. hó 5-ik napján, szombaton d. ei 10 órakor a városhaza nagytermében tartandó r e u d k i v ü l i bizottsági közgyűlésre. Tártyak: 1. Belügyminiszteri leirat a városi egységes borfogyasztási illeték tárgyában. — 2. Belügyminiszteri leirat: melylyel a színház tűzbiztonsága tárgyában alkotott helyhatósági szabályrendelet j ó v á h a g y a t o t t. 3. Kereskedelemügyi miniszteri leirat, Debreczen sz. kir. város belterületéről N. Várad város belterületére vezetendő villamos üzemű vasútra adott előmunkálati engedély tárgyában. 4. Tanácsi előterjesztés: a tiszviselők megbízatásának a folyó év végéig leendő megbízatása iránt. 5. Polgárosítás iránti kérvények. Debreczen 1896 augusztus 31-én Gróf D e g e n f e l d József főispán.

* Szemle a Hortobágyon. S i m o n f f y Imre polgármester, K i r á l y Gyula tanácsnok, V e g h Gyula II-ik ker. rendőrkapitány többek kíséretében ma reggel a s z o k á s o s szemle ügyében a H o r t o b á g y r a utaztak s pénteken este fognak visszajönni.

* Mire is képes az ember. B. K o s s o r u s nevű munkás tegnap este csizmáját csináltatni jött be a városba néhány társával s miután a dolgával készen volt elin-

dult a csapó-utcai temető felé, hol társaival találkozni akart, az idő már ekkor 9 óra felé febetett s a mint egyedül ment a nyiregyházi vasut mellett, egyszerre csak 4 férfi termett mellette, kik tőle pénzt követeltek s oda is adta utolsó 20 fillérését s kiabálni is kezdett, de megtámadói azonnal bekötötték száját s vezetői kezdték alávaló czéljuk elérésére, midőn a sinterházhoz értek, K o s z o r u s tudván, hogy ott rendőrök tartózkodtak, szájáról letépni igyekezett a kendőt, hogy segítségért kiálthasson, de egyik romlott lelkű ráparancsolt, hogyha leoldja a kendőt, a nála levő kaszával azonnal leszedi a fejét s a szerencsétlen munkás tovább türekegetlen sorsát, csak hogy életben maradhasson. Midőn egészen a Nagyerdő tulsó végéig kísérték, ott levetkeztek s még általuk összerongyolt inget is le akarták huzni de egyik gazember szavára azt még sem tették már meg, hanem megelégedve az addigi zsákmánnyal ott hagytak az Isten szabad eze alatt, ki még tájékozni sem tudta magát. Mint K o s z o r u s beszélt ma a IV-ik ker. rendőrkapitányságnál a négy közül egy volt ugy 40 év körüli, a többi mint fiatalabb s egy alacsony és szőke s mindannyian napszámosak lehetnek. A kapitányság ruhába öltöztetve rendőri fedezet mellett az embervásárra küldte a szegény munkást, ki reméli hogy fölismeri a tetteseket, ha őket megláthatja.

*** Debreczeni ifju az Eötvös-kollégiumban.** Mint a fővárosi lapok jelentik a vallás és közoktatásügyi miniszter már kinevezte azt a 12 növendéket (120 folyamodó közül) kik az „E ö t v ö s k o l l é g i u m” czímet viselő tanár képző intézetbe a most kezdetét veendő tanévtől fogva felvétetnek. — A 12 fiatal ember között örömmel olvassuk S z i l á g y i B á l i n t ügyvéd jeles tehetségű vas szorgalmu és páratlan szerénységű fia S á n d o r-nak nevet ki színjeles osztályzattal tette le az érettségi vizsgát s ki Zsenialis tehetségei között csaknem elsőül bírja a zongora virtuszitását is. Őszintén gratulálunk.

*** Családias kirándulás.** A debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesületének dalköre f. hó 6-án délután 4 órakor, vacsorával egybekötött családias kirándulást rendez a nagyerdő egyik e czélra kiválasztott tisztásán. Az ide vezető út irány a nagyerdei vasuti állomástól lobogókkal lesz meg jelölve. — Kedvezőtlen idő esetén az estélyt a nagyerdei Dobos pavillonban tartják meg. Tekintve a kirándulás családias jellegét, meghívókat ez alkalomra nem bocsátottak szét, hanem a részt venni óhajtok (pártoló tagok, jó ismerősök) Varady István és Buzágh János urak üzletében lévő gyűjtő iven alá írhatnak és ott a kirándulásról bővebb felvilágosítást is szerezhetnek.

*** Értesítés.** Az izr. elemi iskolákban az 1896-7 tanév f. hó 3-án azaz esütőrtökön délelőtt 8 órakor fog az iskola melletti imaházban a főbbi iskola felügyelő ur alkalmi beszédével ünnepelesen megnyitvatni, mely a katonára a t. cz. szülők és tanügybarátok tisztelettel meghivatnak. Az iskola igazgató s á g.

*** Katonai lóvászár.** A hadsereg löszükségletének fedezése végett a vármegye területén P. Ladányban, f. é. szept. 26-án és H. Nánáson f. é. szept. 28-án katonai lóvászár fog tartatni. Alkalmas minden szilárd testalkatú, jó mozgást és kitartást ígérő, tulságos használat által meg nem rontott s a katonai szolgálatot gátoló hibával nem bíró 4 egész 7 éves és legalább 158 cm. magas ló.

*** A hatvanutcai gazdaság,** mely K o s z o r u s Lajos elnöklete és M K i s s István felügyelősége alatt már sok év óta a legrendesebb kezeléssel és önálló rendszabályokkal bir végre elérte a gazdák régóta tipál: óhajlásának teljesülését, a mennnyiben

az ondódi csősz részére állandó csőszházat építtetett, és pedig a gazdaság részére igen előnyös helyen a kádárdüllőut közepé táján fekvő kis földnek árverésen megvételével kapcsolatban. — Ezen csőszház építésével egy másik szép terv is könnyen megvalósulhat, mert a sok iskolaköteles gyermek részére a város és esetleg az ev. ref. egyház segítségével most már kis költségbe kerülne a vándortanító részére egy kis lakást és tanszobát építtetni ugyan azon területre. — Ajánljuk ezen nagy kiterjedésű földeken létesítendő első tanyai iskola ügyét buzgó kir. tanfelügyelőnk b. figyelmébe.

*** Inkább halál, mint fájdalom.** Szemetek a y Lajos II-ik ker. rendőrbiztos, ki már 12 év óta volt szolgálatban, az utóbbi időben rendkívüli fájdalmat okozott gyomorrákban szenvedett s hogy ennek egyszerre véget vessen: ma d. e. 10 órakor kismester-utcai lakásán egy régi divatu 4 csövű pisztolyal magát halántékon lötte s fájdalma vele együtt csakugyan örökre elmúlt.

*** Ismét tűz az Ohaton.** Tegnapelőtt este ujév óta már a negyedik tüzeset ismétlődött az Ohaton, hol F r i e d L e o tanyáján gyuladt ki egy szénakazal: de csakhamar meggátolták a tűz tovább terjedését, mely kétséget sem szenved, hogy pyrománikus tette s ezen irányban meg is indították a vizsgálatot.

*** Beiratások a nőipariskolába.** A nőipariskolába való beiratkozás e hó első napjára megkezdődött és 4 éig tart. A jelentkezők beiratkozhatnak az iskola új helyiségében Bathányi utca 2553. sz. alatt minden nap d. e. 9—12-ig d. u. 3—5-ig K u b e k E r z s é b e t nőipariskolai igazgató.

*** Erdékes öngyilkosság.** V é r t e s i Sándor ondódi majoros tegnap reggel a burkot a jászol tájára akasztva süttötte el két csövű pisztolyát, mely néhány perc múlva halálát okozta V é r t e s i n e k, B u d a h á z i tanyáján.

*** A debreczeni cipész-cszmadiák és kisiparosok szakgyűlése.** Tegnap a C s i z m a d i a T á r s u l a t árucaarnokában K e c s k é s Péter szakegyleti elnök nyitotta meg a depr. cipész-cszmadiák és kisiparosok érdekében összehívott gyűlést, melynek akkor elnöke Gyarmati Mihály volt s a melyen F a r k a s István a budapesti »Cipész szaklap szerkesztője beszélt alaposan fejtegetve a szakegylet czélját és hasznát. A kitűzött napirend: 1. Leszámolás a III. cipész-cszmadiák kongresszusról. 2. A munkások és kisiparosok helyzete 3. A szakegylet czélja és haszna. 4. Beiratkozás a szakegyletbe a legnagyobb rendben folyt le minden tekintetben s a buzgólkodó, derék férfiak számos éljentyarattak.

*** Szódavíz-háboru.** A helybeli szolvizgyárosok monopoliuma ellen mozgalom indult meg, melynek czélja az, hogy a kereskedők kölcsönösségen alapuló szövetséget utján maguk állítsák elő a szódavizet. Erre nézve már bizottság is alakult s az a következő meg h i v á s t bocsátotta k: A tulirott bizottság a helyi piacon egy szolvizgyár felállítását szervezi, kizárólag tovább elárúsítók részére gyártaná a vizet. E gyárnak szervezése véget felkerjük uraságodat, hogy folyó hó 6-án vasárnap délután 2 órakor a »Bika« szálloda földszinti termében rövid értekezletre becses látogatásával megtisztelni sziveskedjék. Kiváló tisztelettel az a l a k u l ó b i z o t t s á g.

Táviratok.

Az osztrák-magyar hajóraj — Szalonikiban

Budapest, szept. 2. (A Debr. ered. táv. Szalonikiból a következő szenzációt jelentik: A nagyhatalmak

elhatározták, hogy a Törökországban legujabban ismét kitört zavarok folytán komoly lépéseket fognak tenni a béke helyreállítására. Ennek ugy kívánnak megfelelni, hogy megbízták A u s z t r i a M a g y a r o r s z á g o t, hogy indítsa meg hajóhadát a török kikötők felé. Ennek következtében a legmegbízhatóbb hírek szerint az európai hajóhadak néhány hajója Szalonikiba fog érkezni, hogy a várost elfoglalja, egyelőre biztosítékul arra nézve, hogy a szultán már a legközelebbi időben keresztül fogja vinni a reformokat. A török birodalom más részeit pedig más hatalmak fogják megszállani.

Konstantinápolyi vérengzések.

Budapest, szept. 2. (A Debreczen er. táv) L o n d o n b ó l jelentik. Az örmény segélyalap igazgató választmányának tegnapi ülésén egy vála-ztmányi tag 3000 font sterlinget ajánlott fel a konstantinápolyi inségesek segélyezésére Elhatározták, hogy értesítik a konstantinápolyi angol ügyvivőt, hogy az alaptól ez összeg erejéig élelmiszereket, — vásárokat és lakást szerezhet az inségesek részére. A szultán kijelentette, hogy magánpénztárából fedezi azokat a károkat, a melyeket a legutóbbi véres zavargások okoztak.

A „kegyvesztett” Milán.

Budapest, szept. 2. (A Debr. ered. táv. P á r i s b ó l jelentik: Párisban az a hír terjedt el, hogy M i l á n király a mult héten születésnapja alkalmából temérdek táviratot kapott, a szerb kormány szokásos üdvözlöte azonban e l m a r a d t, sőt fia, S á n d o r király sem üdvözölte.

A szerb követ és az orosz pénzügyminiszter az ezredévi kiállításon.

Budapest, szept. 2. S z i m i e s bécsi szerb követ és W i t t e orosz császári pénzügyminiszter ma délelőtt meglátogatták a kiállítást uralkodók és országaik képviseletében s mindketten a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak róla.

Provizorium házfelosztás.

Budapest, szept. 2. (A Debr. ered. táv. Tegnap este több óráig tartó m i n i s z t e r t a n á c s volt, a melyen — hír szerint — meállapodott a kormány abban, hogy egyévi kvótaprovizóriumot szavaztatnak meg az országgyűléssel, aztán r ö g t ö n u t a n a m é g a z i d é n felosztatják a házat és megejtik az új választásokat.

A Jóska családja.

Irta: Dr. Tüdös Kálmán.

Széles, lapos alföldi városnak a legszélső utcáján vagyunk.

A nap égetőre perzseli a futó homokot, árnyékot sem vetnek a rozzant alacsony deszka kerítések és a még rozzantabb nádfedelű apó házak.

Itt már az udvar is kisebb, nem úgy mint néhány sorral bentebb a városban; alig nagyobb, mint egy fővárosi agyonépített háze. Fa az udvaron nincs, de nem is lehet, mert kell a hely annak a pár sovány csirkének és alig kövérebb sertésnek, a kik méla bánattal huzódnak meg a rongyos ól fele tövében.

Emberi lény kerüli ilyenkor a szabad levegőt; ha a házban melegebb van is, de legalább nem süt egy a nap. A gyerekek is behuzódtak, de kénytelenek is voltak vele, nem ugyan a meleg miatt, hanem azért, mert

mikor az anyjuk kora reggel elment mosni, rájuk zárta az ajtót, így gondoskodván felőlök, hogy valami kárt ne tegyenek magukban. Na de gondoskodott arról is, hogy semmiben hiányok ne legyen.

Kikészített nekik egy korsó vizet, levágott négy jókora darab kenyeret, oda tett mindenik mellé egyet-egyét, hogy ha felbrednek, megleljék. A legkisebbiket egy 3 hónapos babát, a legnagyobbakat a 7 éves Jósának gondjaira bízta, megmondván neki, hogy rengeteg szorgalmasan döcögős fabőlcsőjében s ha sir, adja oda neki a szinte előre elkészített czuczlit, melyet alig egy hete mosott meg.

Jóska a különben méltán birhatta a többi gyermekét, hiszen máé iskolába is járt egy évig, ha az írást, számvetés fejébe ment, csak elboldogul azzal a negy apró porontyval is, nem olyan nagy dolog az!

Jóska meg is felelt kötelességének emberül. Jobban szeretett volna ugyan az apja után szaladgálni, a ki most bizonyosan nagy lelki örömmel hallja, itatja azt a hat nyomtató levél gazdurameknál. No de az igazság kedvéért valjuk meg, hogy a Jóska apja meg jobban szeretett volna a Jóska gyerek helyében lenni Valószínű, hogy az apóságra nem ügyelt volna ugyan oly példás gondnal, mint Jóska, de a helyett aludt volna édesen, — melyen, olyan jól, és olyan sokáig, a milyenben még az aratás megkezdése óta része nem lehetett.

De hát suum cuique!

Az apjuk dolgozik gazduramnak, az anyjuk mosni megy, keres egy nap 50 krajczárt, maga is jóllakik, a gyerekekre meg ügyel Jóska, rendben van minden.

És Jóska jól végzi dolgát. Legelőször is megeszi a maga kenyerét, iszik rá a korsóból, a víz jó hideg, friss s azután a böleső mellé üve ringatja, ringatja, ringatja a legkisebbiket, miközben nem lát egyebet, mint az előtte fekvő fehér nagy szarvú boczikat, kenyémes sertéseket, bégető juhokat, szilaj csikókat, melyek csak Jóska várják, hogy a hátukra pattanjon. És Jóska úgy szerepel ott lenni, künt a puszán, a hol az apja dolgozik, oh micsoda gyönyörűség lenne az, de hiába — a kötelesség az első, Jóska is egyik tagja az emberi társadalomnak, neki is azt kell végezni, amit helyzete ráért, ő most a közérdeket szolgálja, a nélkül, hogy tudná; de szolgálja, mert vigyáz először is magára, azután testvereire, és ilyenformán daczára az ő 7 éves, egy elemi osztályt végzett állapotának, önmagában teljesíti egy apa, anya, dajka, tanító, doktor, állam, város, óvoda és böleső kötelességeit. Hát nem elég ez egy Jóska-tól?

Sajnos, Jóska ez a magasztos gondolat nem kárpótolja azért, hogy a boczikat nem szemlélheti, ringatja a bölesőt most már mégesebben, mert a piczinek a rikoltozása felzavarta őt is, nincs már boczi, csikó, malacz, hanem csak az a kis éhes, bizonyára luc-kos porsúy, a ki követel és ordít, úgy hogy Jósának tenni kell.

Hogy a gyereket tisztába kellene tenni, arra Jóska nem is gondol, vagy ha gondol is, legfeljebb azt gondolja, hogy kár lenne ki venni, mert majd meg fog hűlni (a nagy hőségben), tehát nem is bántja, hanem a szájába nyomja a mindenről jó czuczit. A kicsi szopja, a kicsi halgat és Jóska bo dog.

De nem sokáig boldog Jóska, egyik gyerek a másik után ébred, ezekkel gyűl meg most a baja.

Először is megmosdatja őket, t. i. hogy sok víz ne fojjon, (mert messze van a kut) e őször egy-két hetes törülközőjét belmártja a korsóba (a melyikből isznak) s egymásután megtörülleti arcaikat, mely művelet után a törülköző még piszkosabb lesz, a gyermekek arczs pedig semmivel sem tisztább. Most aztán pih-n Jóska megint, mert a gyerekek meglelték kenyerüket s esznek, az is hogy az arczukon maradt piszokhoz kenik a kenyéregagó nyálát, a mi azonban nem baj mert majd másnap reggel megmossa azt Jóska a fentebb leirt módon, no meg egy része bevándorol az elpusztíthatatlan gyermekgyomorba, azzal is fog.

Ezalatt halad az idő, a gyerekek meg-reggeliztek, a kenyérhez egy kis szalonnát is adott nekik Jóska, egyik a konyha alá ül s a hamuban nagy élvezettel hentereg, a másik kető a macskát nyakgatja, mely néha egy-egy karmolással viszozza az olykor leggyöngédebb czirogatást.

A melyiket nagyon megkarmol, arra Jóska azonnal keres egy kis pókhálót (mely minél porosabb, annál, — hasznosabb), begyógyítja az. A multkor neki magának karmolta meg a macska a kezét, a nagyanyja pókhálót tett rá s mégis megdagadt a karja vállig, — nagy láza volt a gyermeknek, a doktor azt mondta vérmérgezés, nem is hívták el többször s ehol ma már negyedik hétre Jóska-nak semmi baja. A szomszédok Miskájának a sebére vakolatot kapart az anyja, a doktor arra is azt mondta, hogy vérmérgezés, aztán szegény Miska bele is halt. Lám a pókháló sokkal jobb, még a vérmérgezést is meggyógyítja. Hogy talán a pókhálón és vakolat-on megragadt piszok is okozhatta a vérmérgezést, ugyan honnan tudhatná azt Jóska?

(Vége köv.)

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár. nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6—7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3—6 óráig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepon d. e. 1—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 3 órákor ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A debreczeni kir. járásbírság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz **kedden és pénteken** d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden **szerdán**.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11—12 óráig.

Múzeum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként, e. 10—12-ig.

A Gőnczy-egyesület „Otthona” a keresk. kad. palotájában.

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:
Hétfőn)
Csütörtökön) 11—12 óráig.
Kedden)
Szerdán) 9—11 óráig.
Pénteken)
Szombaton)

Délután:
Minden hétköznap) 2—5 óráig.
Vasárnap délelőtt) 9—12 óráig.

Színház és zene.

A debreczeni színház műsora szept. 26-tól október 9-ig. Szombaton, szept. 26-án megnyitó előadásul itt először, bérletszűnetben: 1000 év. V a s á r n a p, hétfőn, kedden, szerdán, bérletszűnetben: 1000 év. Csütörtökön okt. 1-én, bérlet 1-ső számban: O t t h o n, Sudermann hatásoz színműve, melyben K o m j á t h y n é Teréz és S z i l á g y i Vilmos mutatkoznak be művészi alkotásaikkal. Pénteken, okt. 2-án bérletszűnetben: T o l d y M i k l ó s történelmi színmű 3 felvonásban, melyben K o m j á t h y János mutatja be drámai erőfőlduozadó tehetségét. Szombaton, okt. 3-án és vasárnap, okt. 4-én itt először fényes kiállítás-sal, bérlet 2-ik és 3-ik számban: K i r á l y n é d r a g o n y o s a operette 3 felv. Wenzel Leopoldtól, melyben K a p o s s y Józsa, S z e n d e Anna, B é k é s s y Gyula, F o l l i n u s Aurél és R o b o z Árpád mutatkoznak be. Hétfőn, okt. 5-én bérlet 4-ik szám: B u k o w, a s z é k e l y e k h ó h é r a, népszínmű 4 felvonásban, kedden, okt. 6-án és szerdán, okt. 7-én bérlet 5-ik és 6-ik számban itt először: R a p h a e l, színmű dr. Várady Antaltól, melyben K o m j á t h y János és M o l n á r Rózi mutatkoznak be. Csütörtökön, okt. 8-án bérlet 7-ik számban harmadszor: K i r á l y n é d r a g o n y o s a. Pénteken, október 9-én bérletszűnetben: P e t ő f i S á n d o r

é l e t e é s h a l á l a, történelmi színmű énekekkel és előképletekkel 4 szakaszban.

Operett-ujdonságok. Ámbar az operett-kultuszt minden igazgató nagyban üzte színpadunkon, mégis Komjáthy-nak a következő kitűnő operettek maradtak bemutatásra, a melyeket ő mindjárt a szezon kezdetével színrehoz: Rika, Márkus József kitűnő 3 felv. operettje, Virágcsata, Verő Györgynek a népszínházban óriási sikert aratott darabja, Wenzl Leopoldnak Királyné dragonyosa cz. 3 felv., Barna Izsó népszínházi karmester Huszárosan cz. 3 felv. és Millöcker remek zenéjű Potyafáter cz. szintén 3 felvonásos operettje. Ezen operettek mindegyikét oly jó hír előzte meg, hogy kilátásunk lehet arra, miszerint operette-stéink is a legkitűnőbb k lesznek.

Mándoky bácsi színpadunkon. A mi jó öreg Mándoky Béla batyánkat december hónap folyamán újra látjuk színpadunkon. Mint a T h á l i a értesül, a debreczeni színészek nyugdíjalapja javára Mándoky Béla Lear királyban fellép. A különben is sikerültnek ígérkező estére, tekintettel a czélra, felhívjuk a közönség figyelmét.

Shakespeare-esték. K o m j á t h y János színgazgatónk nagy kedvelője a shakespearei daraboknak is s nem ritkán fordulnak elő repertoírjában Othello, Lear király, Hamlet, Velencei kalmár, Makrancos hölgy, Szentiván éji álm, III-ik Richard, Coriolanus, Shakespearenek, a hallhatatlan angol költőnek világraszóló alkotásai. Ezen darabok czímszerepeit leginkább maga Komjáthy a kitűnő drámai hős alakítja, de rajta kívül Szilagy Vilmos is kitűnő shakespearei alakító és Schylock egyike legjobb szerepeinek. Ilyen két kiváló shakespearei színész mellett kilátásunk van arra, hogy a debreczeni színpadon eddig nagyon is háttérbe szorított tragédiákat újra kulivalni fogják.

Színmű- és dráma-ujdonságok. Még a színi évad első részében K o m j á t h y gazdag premiére sorozatából színre kerülnek színpadunkon a következő színmű- és dráma-ujdonságok: C h a r i t a s, Várady Antalnak az akadémia pályázatán a Kóczán-féldíjjal jutalmazott drámája, R a f a e l, Várady Antal másik remek drámája, S a l a m o n k i r á l y, Gabányi Árpádnak az akadémia idei pályázatán Kóczán-díjjal jutalmazott drámája, mely a nemzeti színházban legközelebb kerül színre. K e r e s d a s z i v e d, Jókai új színműve, mely a szabadságharcban játszik (Köszívű ember fia után átdolgozva), Prevost Marcel híres színműve, a S z á z a d v é g i l e á n y o k, továbbá Herczeg Ferencz H o n t h y h á z a. A régi kitűnő történelmi drámák közül D ó z s a G y ö r g y, K u n L á s z l ó, B é l d y P á l s t o, vannak Komjáthy repertoírjában.

Csiky- és Szigligeti-czyklusok. Komjáthy igazgató kegyetl a nagy színműirők emléke iránt, haláluk évfordulója alkalmából azok kitűnőbb darabjaiból 8—10 estére terjedő czyklusokat rendez. November 19-én és következő napjain Csiky halálának évfordulója alkalmából színre kerülnek a P r o l e t á r o k, M u k á n y i, C z i f r a n y o m o r u s a g, Ö r ö k t ö r v é v y, K é t s z e r e l e m stb. Szigligeti emlékére pedig annak kitűnőbb vígjátékaiból és történelmi drámáiból rendez czykust a kegyetes igazgató.

Délutáni előadások. A debreczeni színpártoló közönségnek egy régi óhajta meggy az új színi saison alkalmával teljesedé-be. — Komjáthy János színgazgató a színházi bizottsággal egyetértőeg megtette a szükséges lépéseket a délutáni előadások érdekében s a belügyminiszter azok tartását tüzendészeti szempontból nem kifogásolta. Így semmi akadály sem áll útjaan e régen vajudó ügy illetén legjobb megoldásának.

Opera-ujdonságok. A debreczeni színpad nívaujának emelésére Komjáthy igazgató a következő két új operát szerzette meg előadásra: »Biblis ember«, »Korvin Matyás«. Kínz 2 felvonásos Biblis embere csak legközelebb aratott a m. kir. opera színpadán

óriási sikert és keltett valóban klasszikus zenéjével méltó feltűnést zenei körökben. — Korvin Máttyás előadására most készülnek az operában. A színtársulat tagjai nagyban készülnek az operákra s különösen a városunkban időző B. Ruzsinszky Ilona készülzorgalmassan tanulgatja az ének-parhiakat. Azonkívül színre hozza Komjáthy még Leoncavallo viághírű operáját a »Bajazzók«-at is, melyet az ideig még a debreczeni közönségnek nem volt alkalma látni. — A régi operák közül óriási költséggel előadja még az igazgató Erkel Hunyadi Laszlóját is. Ebből látszik, hogy Komjáthy igazgató semmi költséget nem kímél arra nézve, hogy a publikumot ritka műelvezésekben részesítse az opera színpadjain adott darabokat azonnal megvásárolja, bármilyen pénzáldozatába is kerüljenek neki azok.

A »papa«. Follinus Aurél a debreczeni színház elsőrendű művésze, a Nánipályanyertes szerzője, újabb eredeti darabot fejezett be a »Papa« czímen s azt a Garrai pályázatra bocsátotta, hol a bíráló bizottság általános tetszésével találkozott; annyi francia szellemesség nyilvánul azon a darabban, hogy a bíráló bizottságban azt a gyantut ébresztette, hogy előttük teljesen ismeretlen francia vigjátékból van fordítva. Ez a bíráló természetesen csak emeli a darab értékét és Follinus kitűnő tehetségéről tesz tanubizonyítást. A »Víg színház« e darabot előadásra eliogadta, a hol »Öreg« czímen még a tél folyamán színre kerül. Komjáthy szízigazgató is színrehozza a télen a darabot.

Vigjáték újdonságok. Első sorban színre kerül Kazaliczky Antalnak a vigszínház tagjának a nemzeti színházban csak nemrég nagy hatással adott vigjátéka: a »Garasos alispán« ezt követi: Csak párosan, francia vigjáték, mely a fővárosi nyári színháznak kedvelt műsordarabja; ezen kívül sok francia vigjáték kerül műsorra, melyeket a nemzeti színház most elevenít fel. Legközelebb színrekerül új betanulással az »Utolsó levél« Scribe remek vigjátéka, melyben Block Prosper szerepét Benedek Gyula társulatunk bonvivant színésze alakít. A saison egyik hatásos csadarabja lesz a »Víg czeke« Kövessy Albert új énekes bohózata; mely a városi színikörben óriási tetszéssel kerül folyton színre.

Látványosságok színpadunkon. Az »Ezer év« című látványos színművön kívül, mely tudvaleg az első előadás lesz, Komjáthy igazgató a következő látványos színdarabokat hozza még színre az évad első felében: »Grand kapitány gyermekei«, Verne Gy. regénye után átdolgozva, melyhez magának az igazgatónak vannak remek felszerelése, továbbá Verne Gyulának egy másik regénye után átdolgozott »Utazás a föld körül« 80 nap alatt látványos színdarabot, a melyre egy híres, világ körül utazó angol hozza el díszleteit, műszereit és elefantjait. Lesz módunk tehát látványosságokban bőven gyönyörködni, — mert ezek oly kitűnő dolgok, melyek mindegyike bizonyára több estét fog betölteni.

Debreczeni szerzők új operettje. Városunk fiatalágának két kedvelt tagja Dóczy József és Széll Kálmán, — mint a Tháli írja, — egy napon arra határozták el magukat, hogy írjanak egy magyar operettet. Elhatározásokat tett követte az operett, melynek librettoját a népszínház igazgatója már előadásra elfogadta (a zenei rész felett a hangszerelés hevégzése után mondanak ítélete) elkészült.

Közgazdaság.

Kőbányai sertés-piacz.

szept. 1.
Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként — 400 kilon felüli sulyban — krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 kilogram sulyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 200

kilon felüli sulyban) 54—55 krig. 4. Fialat közép páronként 251—320 klg. — sulyban 54—55 krig. 5. Fialat könnyű páronként 250 kgr. terjedő sulyban — krig. Magyar szedett nehéz páronként 280 klg. felüli sulyban 45—46 krig. Közép pként 220—180 klg. felüli sulyban 44—45 krig. Könnyű pként 220 klg. terjedő sulyban 43—44 krig. III. Szerbia Nehéz pként 220 ki felüli sulyban 48—49 krig. Közép pként 220—260 klg terjedő sulyban 45—46 krig. Könnyű pként 220 klg terjedő sulyban 44—45 krig.

Sertés létszám 1896 aug. 30. napján volt készletben 2819 drb. 1896. aug. hó 31-ik napján felhajtott — drb. 1896 aug. 31-ik napján elszállított 189 db. 1896. évi szeptember hó 1-ső napjára marad készletben 2630 db. A hizott sertés üzletirányzata — változatlan.

Budapesti gabonatözsde

szept. 1.

A készárúzet hivatalos árjegyzései a következők

Bursa	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg
Bánsági ó	75	76	76	76
»	77	6.85	6.86	78
»	79	7.05	7.10	80
Tiszavidéki ó	75	76	76	76
»	77	7.05	7.10	78
»	79	7.20	7.25	80
Pestvidéki ó	75	76	76	76
»	77	7.09	7.05	78
»	79	7.15	7.20	80
Fehérmegyei ó	75	76	76	76
»	77	7.05	7.05	78
»	79	7.15	7.20	80
Bácskai ó	75	76	76	76
»	77	7.05	7.15	78
»	79	7.2	7.30	80
Észak magy	75	76	76	76
»	77	78	78	78
»	79	80	80	80

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű	uj 70—72	6.25 6.30
» másodrendű	—	6.10 6.15
Árpa takarmánynak	60—62	4.20 4.50
» égetni való	62—64	5.20 5.90
» serfözdei	64—66	3.40 3.70
Zab	39—41	0.50 0.75
Tengeri bánsági	—	3.80 3.90
» más nemű	—	3.70 3.75
»	—	0—0
Repce bánsági	—	10.10 10.75

CSARNOK

Az Ypszilonosék.

— Elbeszélés. —

Fordította: Kalocsa Róza.

(Folytatás.)

Cserépy védte magát, a hogy csak tudta, és abszolút el nem tudta képzelni, hogy ő micsoda nagy vétket követhetett el, és esengett, hogy Lujza kisasszony beszéljen világosabban. Ekkor Lujza kisasszony pirulva, szegyenkedve mondá neki, hogy ő, mint leány, nem nyilatkozhatik először, és hogy mit gondol, szépé, férfiasé ilyesmit ő tőle követelni?

Ismét könyvek patakzottak Lujza kisasszony két orcáján végig, és Cserépy kezdte végre megérteni a dolgot és legnagyobb zavarában dadogá:

— Beszéljen az édes apámmal.

Anyja már rég meghalt és a szerény nyugdíjból élésködi idősebb Cserépynek hasztalan volt minden józan ellenvetése, hogy ő nem él örökké és fia meg sokkal kevesebbet keres, semhogy egy vagyontalan lányt nőül vehessen. Azonban Hópfet Lujza kisasszony pergő nyelvekéjével szemben be kellett vonni a vitorlákat, s megadni magát.

A kisasszony inkább meghalt volna, semhogy azt az ypszilont kibocsássa körmei közül, melynek birásával ama körnek tagjává hitte magát felavatva, a mely körön kívül hite szerint tán még lélegzeni sem birt volna.

Az öreg Cserépy nagyon egyszerű ember volt, a miniszteriumban számtisztviség vitte, apja meg mérnök vala és a családban éppen nem voltak valami nagyra a nemességgel

Azonban semmi kifogása sem volt amaz öröm ellen, a mely menyénél naponként nyilvánult, hogy most már Cserépy C s e r é p y Lujzának irhatja magát.

De a mikor az ifju nő aristokratikus szokásokkal akart a házban meghonosítani, akkor az öreg ur határozott ellenvetést tett és menyé eléggé értelmes volt meghajolni az öreg ur akarata előtt. Ezzel tanusította, hogy az előkelő társaságokban mégis tanult valami jót, mert bosszuságából semmit sem árult el, és mindig nyájas maradt, habár ipának nyárs-polgáriás szokásai nagyon bántották; az sem tetszett neki, hogy lakásuk olyan közönséges házban volt, meg pedig egy vegyeskereskedés mellett, honnan szüntelen hering illat áramlott ki.

Az idősebb Cserépy, az utcára szolgáló csinosabb szobák egyikében lakott, a háza-pár az udvari keskeny szobában ault a konyha mellett; ennél fogva csak szobájuk volt ebéd-lőnek és lakószobának; hogy ilyen körülmények között nem lehetett látogatásokat tenni, az világos. Pedig Cserépyne ő nagyságának az volt az egyetlen vágya, hogy itt is, ott is hagyhatná látogató jegyét, hol eddig házvezető volt és most mint Cserépy Cserépy Aladárné urnő léphetne abba a bizonyos körbe.

Egyelőre azonban adta a nagyságos asszonyt, a komornát, a fodrászot egy személyben; vállalkozó szellemű levén, még a szakácsnői tisztséget is magára vállalta volna, de az öreg ur jobban szerette a vendéglői kosztot és erélyesen tiltakozott az ellen, hogy venségére szegények házábeli kosztra fogják.

A fiatal nő itt is engedett, habár szörnyen sajnálta az ékezésre kiadott temérdek pénzt. Mennyivel fontosabb volt ő előtte szép lakásban lakni, szép-ruhákban járni. Ő maga rendkívüli ügyessége folytán, melyet atyjától — a ki nőruhakészítő volt — sajátított el, mindig a legcsinosakban öltözködött, és ha valamelyik kereskedésben az illetőknek eszökbé jutott őt nagyságos asszonyomnak czimezni az előkelőség utánzása miatt, akkor Lujza elérte czélját és egész nap nem tudott hová lenni örömeiben.

Hanem egy napon meghalt az öreg Cserépy s vele együtt nemcsak a család jövedelmének nagyobb része, hanem az a fék is eltűnt, a melyre pedig a Lujza természetének annyira szüksége volt.

Cserépyeknek meg volt most már salonjuk, ebédlőjük; meg is tették az asszony által annyira áhított látogatásokat. De bizony ezekre mindössze is csak néhány látogató-jegy érkezett vissza, igazi koronával díszítve, ezek aztán ki is voltak egy ezüstözött tányéron a salon asztalra téve. Hanem a remélt meghívások bizony elmaradtak egész esztendőn át.

(Folyt. köv.)

VASUTI MENETREND.

1896. május hó 1-től.

(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debreczenből indul.

Budapest-felé	gyorsvonat reggel	8 ó. 40 p.
Budapest—Nagyvárad felé	délután	12 ó. 36 p.
	este	10 ó. 31 p.
P-Ladány—Nagyvárad felé ¹⁾	délután	3 ó. 48 p.
	minden kedden déli	12 ó.
Csak P-Ladányig vegyes vonat.	este	8 ó. 15 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	délután	4 ó. 07 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	este	8 ó. — p.
	éjjel	3 ó. 05 p.
Csak Szatmárig	reggel	5 ó. 30 p.
Miskolcz—Kassa felé ²⁾	reggel	8 ó. 25 p.
Miskolcz—Kassa felé ²⁾	este	8 ó. 05 p.
Szerencs—S.-A.-U.—Kassa felé d. u.		4 ó. 02 p.
H.-BöszörményB.-Szt.-M. felé máv-ról reggel		5 ó. 28 p.
	vásártérről	5 ó. 51 p.
	máv-ról	délután 3 ó. 57 p.
	vásártérről	4 ó. 10 p.
F.-Abony felé máv-ról reggel		4 ó. 42 p.
	vásártérről	5 ó. 00 p.
Ohat—Kócs—Polgár felé máv-ról d. u.		4 ó. 12 p.
	vásártérről d. u.	4 ó. 24 p.
Derecske—Nagy-Léta felé 8 ó. r. 35 p. és d. u.		4 ó. 17 p.

Debrecenbe érkezik

Budapest-Nagyvárad felől	délután 5 ó. 47 p.
	gyorsvonat este 7 ó. 09 p.
	reggel 2 ó. 40 p.
N.-Várad-P. Ladány	reggel 8 ó. 12 p.
M.-Sziget-Szatmár felől	reggel 7 ó. 30 p.
	délután 12 ó. 16 p.
	este 10 ó. 16 p.
Csak Szatmárról	este 6 ó. 58 p.
Kassa-Miskolcz felől ¹⁾	reggel 8 ó. 07 p.
Kassa-S.-A-Ujhely-Szerencs felől	déli 12 ó. 21 p.
Kassa-Miskolcz felől	este 7 ó. 50 p.
B-Sz-M-H-Büször. felől vásártérre	reggel 8 ó. 09 p.
	mávrá este 8 ó. 17 p.
	vásártérre este 6 ó. 40 p.
	mávrá este 6 ó. 49 p.
F.-Abony felől vásártérre délután	5 ó. 23 p.
	m. á. v.-hoz 5 ó. 32 p.
Óhat-Köcs-Polgár	vásártérre reggel 7 ó. 53 p.
	m. á. v.-hoz 8 ó. p.
Derecske-Nagy-Léta felől r.	7 ó. 25 p., d. u. 3 ó. 18 p.

Budapestről—Debrecenbe indul:

a d. u. 3 ó. 47 p.-kor érk. személy v.	reggel 9 ó. 40 p.
az este 7 ó. 09 p. érk. Gyors-vonat d. u.	2 ó. 15 p.
az éjjel 2 ó. 40 p. Személy-vonat este	7 ó. 05 p.
az 2 ó. 49 p. sz. v. (Püspökladányig	
gy. v. átszállással) este	9 ó. 15 p.
A reggel 7 ó. 20 p.-kor érk. személyv.	este 11 ó.

Budapestre érkezik:

reggel 4 ó. indul személyvonat délnél	12 órakor.
reggel 8 ó. 40 p.-kor ind. gy. v. délután	1 ó. 50 p.
déli 12 ó. 36 p. sz. v. este	8 ó. 10 p.
z este 10 ó. 31 p. reggel	5 ó. 45 p.

1) P.-Ladánytól gyorsvonat.

2) Közvetlen kocsik Miskolczon át Budapestre.

3) Közvetlen kocsik Bp-ről Miskolczon át

A karlsbadi vízzel végzett kurák alatt, valamint utókurák gyanánt, ugy ezen viz, valamint egyéb savany vizek használata után:

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
Külföldi gyógyos

Jelenleg már általánosan van alkalmazásban. Rechenberg (de thermis. Carlsbadensis tractatus) úgy nyilatkozik, hogy a Giesshübler savanyukut Karlsbad díszségére szolgál, a hogy e hely forrásainak gyógyhatását fokozza. (Losehn-er udvari tanácsos monográfiájú Giesshübler Puschteinről.)

Az ev. ref. kollégiumban egy eljárói

(pedellus) szolgálati állásra pályázat hirdtetik. Évi fizetés 300 frthavi utólagos részletekben. Az eddigi (esetleg katonai) szolgálatról szóló bizonyítványt az állást elnyerni óhajtók személyesen hozzák be a kollégiumi pénztári hivatalba. Az állandósítás egy évi kielégítő szolgálat után fog megtörténni.

Tanulóknak!

Jutányos ár mellett

koszt

esetleg teljes ellátás kapható és havi abonnomák elfogadtatnak a „Szarvas“ vendéglőben Kis-várad-utca az „Európa“-val szemben.

ELSŐ DEBRECZENI

paplan-gyár

Debreczen, Széchenyi-utca.

Paplanok, madrácok

mérték szerint

gyorsan és pontosan elkészítetnek.

Honi ipar.

A női szépség

kecsességét és eleganciáját nagyban emeli a jó fűző, különösen, — ha oly kitűnő gyárból való mint

GOLDSTEIN KAROLIN

férj. **HOFFERNÉ**

Debreczen főpiacz, Huber-ház a megyeház mellett, a hol bécsi, párisi, gummi- és sport

ugyszintén dajkafűző, alkalmi-fűző gummi-részekkel valamint nyári és hasfűző

vállfűző (gradehalter) mérték után készítettnek.

Ugyanezen fűzők raktáron is tartatnak és igen olcsó árbau kaphatók.

Raktáron fűző 40 krtól kezdve.

Tekintettel a közeledő vetési időnyre — van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságú

(a csehországi Thomasművekből eredő)

a legmagasabb díjakkal kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15—20% citrátban oldható foszforsav tartalommal és 80—100% porfinomsággal

Felülmulhatatlan, minden talajra alkalmas trágyaszer különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatása az összes gabbaneműek, kapás és olajnövények, lóhere és luczerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszfoszavtrágya, tekintettel hatásának tartósságára felülmúlja az összes szuperfoszfátokat.

A citrátban oldható foszfoszav tartalomért szavatosságot vállalunk, netán hiányzó mennyiséget megtérítünk. — Árjajlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgál

a csehországi Thomasművek eladási irodájának vezérképviselője

a magyar korona országainak területén

Kalmár Vilmos Budapest, Erzsébet-körút 34. szám.